

Нарастване на населението въ България през периода 1927—1934

Accroissement de la population en Bulgarie pendant la période 1927—1934

ПЕНКО ВЪЖАРОВЪ — PÉNKO VÂJAROFF

Предварителните резултати от преброяването на населението въ България на 31. XII. 1934 г., обнародвани от Главната дирекция на статистиката веднага след извършването му, ни дават само броя на населението по населени мѣста и разпредѣлението му по полъ общо въ Царството. Разполагайки за сега само съ тѣзи резултати, въ тази статия ще се ограничимъ съ разглеждане на въпроса за нарастването на населението въ България през периода 1927—1934 г., както и върху състава му по полъ.

Увеличението на населението въ България отъ края на 1887 год., когато е извършено първото преброяване на населението въ Съединена България (Северна и Южна), до края на 1934 г., когато се извърши последното преброяване, се вижда отъ следната табличка:

Година на преброяването Années des recensements	Налично население Population présente	Фактически прирѣстъ Accroissement effectif		Естественъ прирѣстъ Accroissement naturel		Разлики между приселвания и изселвания Différences de migration	
		Абсолютенъ брой Nombre absolu	% Средно годишно Moynne annuelle	Абсолютенъ брой Nombre absolu	% Средно годишно Moynne annuelle	Абсолютенъ брой Nombre absolu	% Средно годишно Moynne annuelle
1887	3,154,375	156,338	0'97	218,931	1'35	- 62,593	- 0'38
1892	3,310,713		1'55		416,237	1'49	+ 17,333
1900	3,744,283	291,292	1'51	353,027	1'82	- 61,735	- 0'31
1905	4,035,575		1'45		382,306	1'83	- 80,368
1910	4,337,513	436,869	1'04	416,879	1'00	+ 19,990	+ 0'04
1910	*)3,992,879		1'04		416,879	1'00	+ 19,990
1920	*)4,429,748	631,770	2'06	574,108	1'88	+ 57,662	+ 0'18
1920	4,846,971		2'06		574,108	1'88	+ 57,662
1926	5,478,741	611,474	1'33	655,734	1'42	- 44,260	- 0'09
1934	6,090,215		1'33		655,734	1'42	- 44,260

Естественъ прирѣстъ на населението

Главниятъ факторъ за развитието на населението е неговото естествено нарастване, т. е. превесътъ на ражданията надъ умирацията. Нека да видимъ тогава, на какъвъ прирѣстъ

*) Въ сегашната територия на Царството, безъ новитѣ земи.

отъ население можеше да се надява България презъ последнитѣ осемъ години, поради естественото нарастване на населението си.

Отъ горната табличка личи, че отъ 1927 до 1934 год. превесътъ на ражданията надъ умирацията въ България е билъ 655,734 души, което представлява 12% спрямо населението и въ края на 1926 година. Средното годишно естествено нарастване на населението презъ периода 1927—1934 год. се изразява съ 1'42%. Сжщото нарастване презъ предидещитѣ периоди е било: 1'88% презъ периода 1921—1926 год., 1% презъ периода на войнитѣ 1911—1920 г. и 1'82% и 1'83% презъ периодитѣ 1901—1905 год. и 1906—1910 год. Въпрѣки значителното намаление на раждаемостта следъ войната (отъ 42'1 на 1,000 жители средно годишно презъ периода 1906—10 год. тя спада на 30'8 презъ периода 1927—34 год.), естествениятъ прирѣстъ на населението все още се държи на едно задоволително ниво, благодарение на значителното намаляване на смъртността, която отъ 23'8 на 1,000 жители презъ периода 1906—10 год. спада на 16'8 презъ периода 1927—34 год.

Въ административно отношение днесъ България е разпредѣлена на 89 околии, групирани въ 7 области. Петъ отъ околитѣ сж градски: София, Пловдивъ, Варна, Русе и Бургазъ, като само къмъ Варненска и Бургазка градски околии сж причислени и по нѣколко села, които влизатъ въ състава на съответната община.

Ако най-напредъ хвърлимъ погледъ върху естествения прирѣстъ на населението по области (таблица 1 на стр. 19 и 20), ще видимъ, че въ процентно отношение най-голъмъ естественъ прирѣстъ презъ периода 1927—1934 г. е дала Бургазка област (15'5%), следъ която следватъ Пловдивската (13'5%) и Софийската (12'5%). Область Шуменъ е дала естествено нарастване точно 12%, колкото е, както видѣхме по-горе, естественото нарастване общо за Царството. Останалитѣ три области показватъ естествено нарастване по-долу отъ общото за Царството, а именно: Стара-Загора—11'7%, Вратца—11'3% и Плѣвень—9'1%.

Областитѣ, обаче, сж твърде разнородни демографски единици, отъ които не може да се извлѣче точно заключение върху естествения прирѣстъ на населението въ съответ-